

Β΄ ΚΥΚΛΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΤΟ ΣΤΕΡ

18/1/2010 **Μια μέρα του καλοκαιριού** *Χιροκάζου Κόρε Εντα*

25/1/2010 **Κυριακάτικο κάλεσμα** *Αντριάν Σιτάρου*

1/2/2010 **Fish Tank** *Αντρέα Άρνολντ*

8/2/2010 **Welcome** *Φιλίπ Λιορέ*

15/2/2010 **Η γη των κοκκινων ανθρώπων** *Μάρκο Μπεκίς*

22/2/2010 **Γλυκειά Έξαψη** *Αντρέι Βάιντα*

1/3/2010 **Ο χρόνος που απομένει** *Ελάι Σουλεϊμάν*

8/3/2010 **Καμπέι, η μητέρα μας** *Γιότζι Γιαμάντα*

15/3/2010 **Αγριόχορτα** *Αλέν Ρενέ*

22/3/2010 **Σκότωσα τη μητέρα μου** *Χαβιέ Ντόλαν*

12/4/2010 **Η μάχη του Αλγερίου** *Τζίλο Ποντεκόρβο*

19/4/2010 **Ο μεγάλος ύπνος** *Χάουαρντ Χοκς*

ΓΛΥΚΕΙΑ ΕΞΑΨΗ - ΤΑΤΑΡΑΚ

Σκηνοθεσία: Andrzej Wajda

Σενάριο: Jaroslaw Iwaszkiewicz

Ηθοποιοί: Krystyna Janda, Pawel Szajda,
Jadwiga Jankowska, Jan Englert,
Julia Pietrucha, Roma Gasiorowska

Φωτογραφία: Pawel Edelman

Μοντάζ: Milenia Fiedler

Κοστούμια: Magdalena Biedrzycka

Μακιγιάζ: Marcin Rodak

Χώρα: Πολωνία (Έγχρωμη)

Διάρκεια: 89'

Διακρίσεις: - Βραβείο Κριτικών Κινηματογράφου
FIPRESCI 2009 της Ευρωπαϊκής
Ακαδημίας Κινηματογράφου
- Βραβείο Alfred Bauer στον Α. Βάιντα
στο Φεστιβάλ Βερολίνου

Πρώτη προβολή: Ώρα 8.30 μ.μ.

Δεύτερη προβολή: Ώρα 10.30 μ.μ.

Πολωνία, λίγο μετά από τον Β΄ Παγκόσμιο Πό-

λεμο. Μια 45χρονη γυναίκα, η Μάρτα, σύζυγος ενός εργασιομανούς γιατρού μιας μικρής πόλης, δεν γνωρίζει τίποτα για τη μοιραία της ασθένεια. Μια μέρα η Μάρτα γνωρίζει τον Μπογκούς, έναν άντρα πολύ νεότερό της, και γοητεύεται από τα νιάτα του. Τα -στην αρχή- αθώα ραντεβού τους, στην άκρη ενός ποταμού, θα σταματήσουν απότομα από ένα καπρίτσιο της μοίρας. Εκείνος που πεθαίνει πρώτος είναι ο Μπογκούς...

Πολωνία, μετά από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Η Μάρτα, μια όμορφη και αξιοπρεπής μεσόκοπη γυναίκα, είναι ανίατα άρρωστη. Παρότι της μένει ελάχιστος χρόνος ζωής, ο άντρας της, ο γιατρός της μικρής πόλης, δεν τολμά να της το αποκαλύψει. Η Μάρτα πενθεί ακόμα τους δυο γιους που έχασε στον πόλεμο, ώσπου συναντάει έναν νεαρό εργάτη, περίπου στην ηλικία που θα ήταν εκείνοι. Το πάθος που αρχίζει να αναπτύσσει γι' αυτόν, τους οδηγεί σ' ένα μοιραίο ραντεβού για κολύμπι...

Ο πολυβραβευμένος Πολωνός σκηνοθέτης

Andrzej Wajda, χτυπά ξανά με μια ενδιαφέρουσα σινεφίλ ταινία, που εκτυλίσσεται σε δύο επίπεδα.

Το πρώτο είναι το επίπεδο του καταθλιπτικού μονολόγου της Krystyna Janda, ο οποίος είναι γυρισμένος σαν θεατρικό, αλλά κατ' ουσία είναι ντοκιμαντέρ, αφού μιλάει για τον θάνατο του άνδρα της αλλά και στενού φίλου του Wajda, τον Edward Klosinski, ο οποίος πέθανε λίγους μήνες πριν τα γυρίσματα της ταινίας.

Το δεύτερο επίπεδο, είναι αυτό της ιστορίας μιας γυναίκας γύρω στα 50 (την οποία επίσης υποδύεται η Krystyna Janda), η οποία ερωτεύεται έναν νεαρό.

Ο Wajda μπλέκει με παραλληλισμούς τις δύο αυτές σεναριακές ροές, παρουσιάζει αποτελεσματικά τα έντονα συναισθήματα της ηρωίδας του, δείχνει όμορφα κάδρα της πολωνικής εξοχής, ενώ μας ξαφνιάζει όταν στην κορύφωση της βασικής σκηνής της ταινίας, με μια απότομη σουρεαλιστική στροφή και άνοιγμα του πλάνου, μας δείχνει το set της ταινίας, πίσω από την κάμερα, τους τεχνικούς, κάποιους καταδύτες και τον ίδιο να δίνει οδηγίες, μπλέκοντας την ιστορία με την πραγματικότητα των γυρισμάτων, μέχρι που συνεχίζει και κλείνει τον σουρεαλιστικό κύκλο, γυρνώντας μας ξανά στην ιστορία του. Γι' αυτό άλλωστε στην ταινία απονεμήθηκε στο τελευταίο Φεστιβάλ Βερολίνου, το Alfred Bauer Prize, το βραβείο που απονέμεται σε ταινίες που θεωρείται ότι ανοίγουν νέες προοπτικές στην τέχνη του κινηματογράφου.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΝΤΣΕΡΕΤΖΙΔΗΣ

Έκπληξη η ταινία του Βάιντα, κυρίως, για την επιλογή του στυλ αντισυμβατικής αφήγησης. Με έντονα σινεφιλικά χαρακτηριστικά (Μπέργκμαν) και αρκετές αναφορές σε προηγούμενες ταινίες του, διαθέτει και τούτη, σε ένα βαθμό, αυτοβιογραφικά ψήγματα, όπως το ΚΑΤΥΝ. Η απουσία του ακαδημαϊσμού - όπως τον βιώσαμε ιδιαίτερα στην προηγούμενη ταινία του - έχει και θετικά και αρνητικά αποτελέσματα, ενώ πλησιάζει όσο ποτέ, τις ρίζες της πολωνικής νουβέλ βαγκ. Τα αρνητικά

συνοψίζονται κυρίως στον αργό ρυθμό εξέλιξης από την επιλογή του αποστασιοποιημένου ύφους στη φόρμα, με τα πολλά στατικά πλάνα μεγάλης διάρκειας, τους "ατέλειωτους μονόλογους" και τα εξπρεσιονιστικά καθραρίσματα με σκοπό να προσδώσουν μια αισθητική κινηματογραφικής ποιήσης. Από την άλλη, ο δημιουργός απελευθερώνεται τελείως από τα δεσμά του mainstream και αφοσιώνεται ουσιαστικά στην Τέχνη που υπηρέτησε πιστά και ακούραστα 50+ χρόνια. Το πολυδιάστατο σενάριο τοποθετεί τη δράση, σε δύο χρόνους στον ίδιο χώρο, ενώ με αρκετούς πολιτικούς υπαινιγμούς μιλά αλληγορικά και λυρικά για τη σχέση της Τέχνης με τον Έρωτα και τον Θάνατο, σε ένα Σύστημα που έχει ουσιαστικά απωλέσει την Ιστορική Μνήμη και υποσυνείδητα τις αξίες της Ζωής. Τα "φαντάσματα" του ΚΑΤΙΝ περιπλανώνται υπόγεια και συγκινούν. Τι σχέση έχει άραγε, η ανίατη ασθένεια της Μάρτα με την "παιδική" (;) ασθένεια του Κομμουνισμού και την "επιδημία" του Σταλινισμού; Το φιλμ χαρίζει απλόχερα, χωρίς τσιγγουνιές κι ενοχές, σε βάθος αρκετή εγκεφαλική συγκίνηση που προκαλεί και προβληματίζει.

Συνοπτικά ένας φόρος τιμής στην 7η Τέχνη, σμιλεμένος με νοσταλγία σε ελεγειακό ρυθμό που απογειώνει τις αισθήσεις, ενώ παράλληλα η Ιστορική πραγματικότητα, η Τέχνη της αμφισβήτησης και η Ψενική μυθοπλασία, τέμνονται δημιουργικά σε ένα πρωτοποριακό καλλιτεχνικό ρεύμα υπαρκτικής ανατροπής. Ο ώριμος Βάιντα στα "καλύτερά" του!

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΜΙΧΟΣ

Με τη σχέση τέχνης-ζωής αλλά και την τραγωδία της απώλειας καταπιάνεται ο Αντρζέι Βάιντα στη θαυμάσια αυτή ταινία του γύρω από έναν τραγικό έρωτα, με φόντο τη μεταπολεμική Πολωνία. Αφιερωμένη στη μνήμη του Εντουάρντ Κλοσίνσκι, διευθυντή φωτογραφίας σε αρκετές ταινίες του, είναι η νέα ταινία του Αντρζέι Βάιντα «Γλυκιά έξαψη», βασισμένη στο διήγημα του συγγραφέα Γιαροσλάβ Ιβάσκιεβιτς στην οποία πρωταγωνιστεί η διάσημη ηθοποιός και χήρα του Κλοσίνσκι, Κριστίνα Γιάντα – άλλη τακτική συνεργάτιδα του Πολωνού σκηνοθέτη. Πρόκειται για μια ταινία πάνω στην τέχνη και τη ζωή αλλά και τη θλίψη και την απώλεια, που παραπέμπει στην παλιότερη ταινία του Βάιντα, «Όλα για πούλημα» (1969), γύρω από το θάνατο του πρωταγωνιστή του, Ζμπόγκνιεφ Σιμπούλσκι.

Πρωταγωνίστρια μια άρρωστη, μεσήλικη γυναίκα, σε μια μικρή πόλη της Πολωνίας, αμέσως μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, που γοητεύεται από έναν κατά πολύ νεότερό της άντρα, ο οποίος όμως θα πνιγεί στα νερά ενός ποταμού. Η ταινία θα τελειώνει εδώ. Όμως ο Βάιντα

προχώρησε πιο πέρα, για να αναμείξει τη μυθοπλασία με την πραγματικότητα. Η αφορμή δόθηκε όταν, λίγο πριν από τα γυρίσματα της ταινίας, η Κριστίνα Γιάντα έχασε, από καρκίνο, τον άντρα της Κλοσίνσκι, και θέλησε -ίσως ως λύτρωση- να αφηγηθεί τους τελευταίους μήνες της ζωής του σ' ένα αποκαλυπτικό, σπαραχτικό μονόλογο on camera, σ' ένα δωμάτιο που εικαστικά παραπέμπει στον Αμερικανό ζωγράφο Εντουάρντ Χόπερ. Με αποτέλεσμα, ηθοποιός και ηρωίδα να γίνονται ένα: Η γυναίκα που έρχεται αντιμέτωπη με την οδυνηρή εμπειρία της απώλειας. Παρά τα 83 του χρόνια, ο Βάιντα, δημιουργός αξέχαστων ταινιών όπως οι «Ηρωες της Βαρσοβίας», «Τοπίο μετά τη μάχη», «Ο άνθρωπος από μάρμαρο», κ.ά., έφτιαξε μian από τις πιο νεανικές, συναρπαστικές ταινίες του, που δείχνει πως, παρά το πέρασμα της ηλικίας, οι μεγάλοι δημιουργοί εξακολουθούν να φτιάχνουν ταινίες με φαντασία και πρωτοτυπία. Μέσα τόσο από την προσωπική ιστορία της πρωταγωνίστριάς του όσο και από το ρόλο που αυτή ερμηνεύει στο διήγημα του Ιβάσσκεβιτς, ο σκηνοθέτης κατορθώνει να φτιάξει, με ποιητική διάθεση, έναν ύμνο στον έρωτα αλλά και στην ομορφιά τής (έστω και σύντομης) ζωής μας.

ΝΙΝΟΣ ΦΕΝΕΚ ΜΙΚΕΛΙΔΗΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Εναν χρόνο μετά το «Katyn», το οποίο γύρισε για την πατρίδα του, ο 82χρονος πολωνός δημιουργός Αντρέι Βάιντα επιστρέφει με μια ταινία γυρισμένη περισσότερο για την πρωταγωνίστριά του Κριστίνα Γιάντα. Εδώ η κινηματογραφική μυθοπλασία και το ντοκουμέντο αναμειγνύονται γλυκά. Η ιστορία τοποθετείται στην επαρχιακή Πολωνία της δεκαετίας του 1950 και αναφέρεται στη ζωή της συζύγου ενός γιατρού, η οποία ερωτεύεται έναν νεότερό της. Ο Βάιντα προσθέτει σκηνές από την ίδια τη δημιουργία της «Γλυκιάς έξαψης», κινηματογραφώντας τον εαυτό του να συζητεί με την πρωταγωνίστριά του ή κινηματογραφώντας μονολόγους της καταπληκτικής αυτής ηθοποιού, ενώ πραγματεύεται την ιδέα του

πρόωρου θανάτου από καρκίνο του πραγματικού συζύγου της Εντουαρντ Κλοζίνσκι. Ο τελευταίος υπήρξε οπερατέρ του Βάιντα.

Ι.ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗΣ
ΤΟ ΒΗΜΑ

ΑΝΤΡΕΪ ΒΑΪΝΤΑ

Γεννήθηκε το 1926 στην Πολωνία. Σπούδασε στην Ακαδημία Καλών Τεχνών στην Κρακοβία ζωγραφική με έμφαση στους Ιμπρεσιονιστές και μετα-ιμπρεσιονιστές. Στη συνέχεια σπούδασε Σκηνοθεσία στην Κινηματογραφική Σχολή του Λοντζ.

ΦΙΛΜΟΓΡΑΦΙΑ

Tatarak (2009), Katyn (2007), Solidarnosc, Solidarnosc ... (2005), Zemsta (2002), Noc czerwcową (2002), Lekcja polskiego kina (2002), Wyrok na Franciszka Kłosa (2000), Pan Tadeusz (1999), Panna Nikt (1996), Wielki tydzień (1995), Nastasja (1994), Pierscionek z orłem w koronie (1992), Schuld und Sühne (1992), Korczak (1990), Les possédés (1988), "Les Français vus par" (1988), Kronika wypadków milosnych (1986), Eine Liebe in Deutschland (1983), Danton (1983), Człowiek z zelaza (1981), "Z biegiem lat, z biegiem dni..." (1980), Dyrygent (1980), Panny z Wilka (1979), 'Pogoda domu niechaj będzie z Toba...' (1979), Bez znieczulenia (1978), Zaproszenie do wnetrza (1978), Człowiek z marmuru (1977), Umarła klasa (1977), Smuga cienia (1976), Ziemia obiecana (1975), Wesele (1973), Pilatus und andere - Ein Film für Karfreitag (1972), Brzezina (1970), Krajobraz po bitwie (1970), Polowanie na muchy (1969), Wszystko na sprzedaż (1969), Gates to Paradise (1968), Przekładaniec (1968), Popioły (1965), L'amour à vingt ans (1962), Samson (1961), Sibirska Ledi Magbet (1961), Niewinni czarodzieje (1960), Lotna (1959), Popiół i diament (1958), Kanal (1957), Pokolenie (1955), Ide do słońca (1955), Kiedy ty spisiz (1952), Ceramika ilzecka (1951), Zły chłopiec (1950).

